

Jaarverslag

**METEN
=
WETEN**

2025

Bloeiend beemdkroon. Door het verdwijnen van insecten verdwijnen ook algemene graslandbloemen zoals beemdkroon uit het landschap doordat ze niet meer bestoven worden. Dit blijkt uit onderzoek van Naturalis, Universiteit Leiden en NIOO-KNAW.

VOOR EEN GEZONDE
LEEFOMGEVING
ZONDER PESTICIDEN

M

*Wij danken al onze leden en donoren
voor hun giften en steun.*

*Zonder hen zou het werk van Meten=Weten
niet kunnen bestaan.*

W

TERUGBLIK 2025: EEN SUCCESVOL JAAR

Uitspraak Raad van State

Een mijlpaal in 2025 was de [uitspraak van de Raad van State](#) over de plicht die provincies hebben om Natura 2000-gebieden te beschermen en daarbij pesticiden mee moeten nemen.

Sinds die uitspraak op 2 april 2025 is duidelijk dat telers die pesticiden gebruiken – en die schade aan een Natura 2000-gebied kunnen veroorzaken – over een natuurvergunning moeten beschikken. Met de kennis van nu is het vrijwel onmogelijk om zulke vergunningen te verlenen.

De rechtbank Noord-Nederland heeft aansluitend de provincie Drenthe opgedragen om toch te kijken naar maatregelen tegen vluchtige pesticiden. Eerder had de provincie een verzoek daartoe afgewezen. Het argument van de provincie dat zij niet bevoegd zijn om maatregelen te treffen, is afgewezen door de rechtbank. Het provinciebestuur had moeten onderzoeken welke bevoegdheden ze heeft en had moeten overwegen waarom deze wel of niet in te zetten.

De vraag is hoever die telers dan van die natuurgebieden verwijderd moeten zijn om geen significante schade te kunnen veroorzaken. Daarvoor zijn onze metingen essentieel!

Metingen Marker Wadden

In 2025 zijn we gestart met [metingen in de Marker Wadden](#), een natuureiland in het Markermeer, minimaal

7 km vanaf elke akker. Bij de eerste uitslagen van de metingen in het najaar constateerden we dat ook op de Marker Wadden 37 pesticiden aan komen waaien (naast industriële afvalstoffen). Onze eerdere bevindingen dat er een deken van gif over Nederland ligt, is hier (helaas) mee bevestigd.

Winnaar Duurzame 100

Met en=Weten is op de eerste plek geëindigd in [de Duurzame 100-verkiezing](#) van dagblad Trouw! Een geweldige compliment van de jury, waar we heel blij en dankbaar voor zijn. Door onze metingen en rechtszaken zetten we de overheid onder druk. Een citaat uit het juryrapport: *'Strijden doet Met en=Weten zoals het hoort: respectvol en op basis van feiten. Met eigen metingen verworven feiten bovendien, over allerlei aangetroffen bollengif, dat rondwaait en neerdwarrelt. Burgerwetenschap in optima forma'*.

Informatie-avond Parkinson

In september organiseerden we een grote informatieavond in Westerbork. Spil van de avond was boerenzoon en CDA-politicus Rendert Algra. Deze heeft in zijn jeugd veel met pesticiden gewerkt en heeft nu de ziekte van Parkinson. Zijn persoonlijke verhaal, met humor verteld, raakte bij veel mensen een gevoelige snaar. Uit het publiek kwam onder andere de vraag of ook andere ziekten, zoals leukemie en ALS, ook aan pesticiden gerelateerd kunnen worden. Dik de Groot, voormalig huisarts in Zuidwolde, probeerde hierop zo goed mogelijk een antwoord te geven.

We waren blij dat er ook tientallen akkerbouwers en andere specialisten uit de agrarische sector aanwezig waren. Ondanks het beladen onderwerp was er een goede en respectvolle uitwisseling van argumenten.

Overleg met de provincie Drenthe en de andere provincies

Door de provincie Drenthe en ook door de gezamenlijke provincies (IPO) zijn we uitgenodigd om te spreken over de ontstane situatie na de uitspraak van de Raad van State. De provincie Drenthe probeert tot nu toe met onvolledige, onrechtmatige beleidsregels de uitspraak zo te interpreteren dat veel telers gewoon door kunnen gaan met hun gebruik van pesticiden.

Het IPO had bij ons overleg nog helemaal geen idee hoe de uitspraak van de Raad van State opgepakt moet worden. Daarom hebben we het IPO samen met andere milieu-organisaties een handreiking gedaan, om als eerste stap alle vluchtige middelen die wij en anderen hebben gevonden in natuurgebieden te verbieden (een lijst met 70 stoffen). Maar dat vonden de provincies te ver gaan, omdat er dan onvoldoende oog voor de belangen van de telers zou zijn. We zijn daarover dus nog in gesprek.

Veel contact met bewonersgroepen en milieu-organisaties

Om effectief te zijn hebben we inmiddels met veel plaatselijke groepen in het hele land contact over hoe zij kunnen bijdragen aan een drastische vermindering van het gebruik van pesticiden. Sommige groepen helpen we bij metingen, andere groepen door onze ervaringen te delen en soms helpen we door een presentatie te geven.

Met milieu-organisaties zoals MOB treden we gezamenlijk op richting de landelijke en provinciale overheden.

*Bestuur Meten=Weten
Diever, maart 2026*

WERKWIJZE EN DOELEN

De vereniging Meten=Weten komt op voor het recht van mensen, dieren en natuur op een gezonde leefomgeving zonder pesticiden. Wij zijn een burgerinitiatief dat zelf onderzoek doet naar de verspreiding van bestrijdingsmiddelen, en zetten deze informatie vervolgens in bij onze juridische procedures, publiciteit en politieke lobby.

Meten=Weten toont middels metingen van bodem, water en vegetatie aan dat er veel bestrijdingsmiddelen voorkomen in onze leefomgeving. Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat deze middelen:

- een gevaar kunnen zijn voor de volksgezondheid van omwonenden, in het bijzonder van kwetsbare groepen zoals ouderen en jonge en ongeboren kinderen;
- bijdragen aan de dramatische afname van insecten en vogels;
- een van de oorzaken zijn van de achteruitgang van biodiversiteit;
- ons grond- en oppervlaktewater vervuilen.

Doelen van de vereniging zijn samengevat:

1. Erkenning van het recht op een gezonde leefomgeving zonder pesticiden;
2. Drastische vermindering van het gebruik van pesticiden en per direct een verbod op het gebruik van vluchtige stoffen;
3. Correct toepassen van Europese regelgeving;
4. Op percelen nabij, en grenzend aan plekken waar mensen wonen, werken en recreëren uitsluitend

biologische en/of pesticiden-arme teelten. Niet alles kan overal;

5. Herziening van de toelatingsprocedures van pesticiden en van biologische gewasbeschermingsmiddelen.

Werkwijze

1. *Metten en wetenschap.* We doen zelf metingen naar de verspreiding van pesticiden. Ook volgen we wetenschappelijk onderzoek over de werking van stoffen, hun vluchtigheid, hun toxiciteit, hun effecten op mens en natuur.
2. *Juridische procedures.* We eisen dat overheden de wet volgen en deze handhaven.
3. *Politieke beïnvloeding.* We volgen de politieke agenda's van de Tweede Kamer, provincies, gemeenten en waterschappen. We geven actief informatie aan politici en bestuurders en doen mee aan provinciale gesprekstafels en discussieplatforms.
4. *PR en communicatie.* Via o.a. nieuwsbrieven, persberichten, social media, advertenties, website, presentaties en bijeenkomsten delen we onze kennis en beïnvloeden we de publieke opinie.

ORGANISATIE

Structuur van de vereniging

De vereniging bestaat uit een bestuur, een kerngroep, werkgroepen, vrijwilligers en overige leden.

Ledengroei

In 2025 kreeg Meten=Weten er **374 nieuwe leden** bij. Op 31 december 2025 waren er **2203 leden**.

Nieuwsbrief

In 2025 verstuurdde we tien nieuwsbrieven naar onze leden.

ALV

In 2025 vonden er twee Algemene Ledenvergaderingen plaats, te weten op 19 juni [jaarvergadering] en op 25 november 2025.

Bestuur

Het bestuur bestond in 2025 uit vijf leden. Het bestuur draagt de statutaire eindverantwoordelijkheid voor de dagelijkse gang van zaken. Tijdens de najaars-ALV heeft Hein Bosch het stokje overgenomen van penningmeester Jan Roncken en is Jos Verheul toegetreden als algemeen bestuurslid.

Het bestuur is onbezoldigd maar wordt aangemoedigd om wél hun kosten te declareren.

De kerngroep: Bestuur Plus

De bestuursvergaderingen vinden tweewekelijks plaats, doorgaans met een paar extra mensen aan tafel. De drie 'plus-leden' waren in 2025: Henk Baptist (juridisch), Joke Kolthoff (politiek en secretariaat) en Leo van Kampenhout (PR). Joke Kolthoff heeft na de zomer haar secretariaatstaken overgedragen aan Jeannet Boverhof.

Werkgroepen, secretariaat en actieve leden

De vereniging kan zich verder gelukkig prijzen met een groot aantal actieve leden. Soms zijn deze georganiseerd in een werkgroep (zoals PR) maar vaak ook niet. Zo verzorgt Willem Bijmholt in samenspraak met de penningmeester de financiële administratie en de ledenadministratie. Een werkgroep Kennis & Wetenschap is in oprichting.

Bestuur

Frans Rooijers 2024 – heden, voorzitter
vacature secretaris
Jan Roncken 2022 – nov 2025, penningmeester
Hein Bosch nov 2025 - heden, penningmeester
Guido Nijland 2019 - heden, lid
Dick van Dijk 2020 - heden, lid
Jos Verheul 2025 – heden, lid

Leden Bestuur Plus

Henk Baptist 2019 – heden
Leo van Kampenhout 2024 - heden
Joke Kolthoff 2024 – 2025
Jeannet Boverhof 2025 – heden

Tijdens de jaarvergadering in Havelte zijn de stukken van 2024 vastgesteld, evenals de begroting voor 2025. Algemeen bestuurslid Guido Nijland werd herbenoemd voor 3 jaar. Mirjam Hoekman hield interviews met verschillende leden van Bestuur Plus waardoor de leden een indruk konden krijgen wat er zoals gaande is. Tot slot is er een oproep gedaan voor mensen om zich aan te sluiten als vrijwilliger.

Tijdens de buitengewone ledenvergadering in november zijn er weer updates gegeven vanuit de verschillende pijlers. Daarnaast trad penningmeester Jan Roncken af. Hij werd uitgebreid bedankt door de voorzitter voor zijn belangrijke bijdrage aan de vereniging. Dick van Dijk werd herbenoemd als algemeen bestuurslid voor een periode van 3 jaar. Jos Verheul en Hein Bosch traden nieuw toe tot het bestuur. Tot slot zijn de hoofdlijnen voor de begroting van 2026 alvast gepresenteerd aan de vergadering.

Beleidsplannen

Het actuele beleidsplan 2025-2026 is te vinden op [onze website](#).

Samenwerking en contacten

Metten=Weten werkte in 2025 samen met diverse andere organisaties zoals:

- Aardige Buren (Urgenda)
- Advocaat van de Aarde
- PAN Nederland (Pesticide Action Network)
- MOB
- Milieudefensie Westerveld
- Natuurmonumenten
- Natuurbeschermingswacht Meppel
- Bee Foundation

ANBI

Metten=Weten is aangewezen als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit betekent dat een donatie eventueel een belastingvoordeel kan opleveren. Ons RSIN nummer is 860003796.

FINANCIËN

Ook financieel succesvol

In 2025 had Meten=Weten ook financieel het tij mee! Kosten vielen lager uit dan begroot en we ontvingen veel meer geld dan waar wij in de begroting vanuit waren gegaan. Dit dankzij vele en ruimhartige donaties van leden en niet-leden, en enkele grote donaties van stichtingen.

Daarmee sluiten we 2025 af met meer geld op onze rekening(en) dan waarmee we op 1 januari 2025 startten. En dat terwijl we in de begroting voor 2025 ervan uit waren gegaan dat we met een lager saldo zouden eindigen. Ook het ledenaantal nam toe; van 1.830 naar circa 2.200, een groei van 20%!

Kosten

Meten

Niet alle meetambities konden in 2025 worden ingevuld. Zo kon het project 'Metingen aan oppervlaktewater' niet van start gaan. Hierdoor bleef een gereserveerd bedrag van € 25.000 onbenut. Daarnaast nemen we voor de afronding van het project '1 jaar meten op Markerwadden' nog € 5.000 mee naar 2026.

Juridisch

Voor het onderdeel Juridisch werd in 2025 minder uitgegeven dan begroot; de griffiekosten vielen de helft lager uit en de reservering 'Onvoorzien' hoefde niet te worden aangesproken.

PR

De begroting (en doelstellingen!) van PR werden vrijwel geheel gerealiseerd.

Interne kosten

De uitgaven voor het instandhouden van de vereniging zelf, denk aan de ALV's, abonnementen, reis- en verblijfskosten, bankkosten etc., vielen bijna de helft lager uit dan begroot. Hierbij valt zeker het lage 'kostendeclaratiegedrag' van bestuursleden op. In het bestuur is eind 2025 besproken om deze cultuur te doorbreken. Een aantal bestuursleden maakt vele reizen/onkosten voor het werk van Meten=Weten, de

kosten daarvan moeten zeker gecompenseerd worden door de vereniging.

Opbrengsten

In totaal lagen de opbrengsten bijna € 150.000 hoger dan (conservatief) begroot. Belangrijkste bijdrage daaraan werd geleverd door grote donaties van stichtingen.

Maar ook de vele (en soms hoge) donaties van particulieren (leden en niet-leden), waren dubbel zo hoog als begroot (bijna € 60.000 ten opzichte van de begrote € 30.000).

Daarnaast ontvingen we bijna € 8.000 terug aan toegekende proceskosten/schadevergoedingen van de rechter. Deze worden na aftrek van griffiekosten 50/50 verdeeld tussen Meten=Weten en onze procesvoerders. Dit leverde de vereniging dus netto een mooi bedrag op van bijna € 4.000 in 2025.

Overige ontwikkelingen in 2025

Eind 2025 werd er gewisseld van Penningmeester. Na drie intensieve jaren droeg Jan Roncken het stokje over aan ondergetekende. Als laatste daad werd er een spaarrekening voor Meten=Weten geopend. Hoe passend voor de financiële vitale situatie waarin Jan zijn bestuursperiode bij Meten=Weten achterliet.

Hein Bosch

Penningmeester Meten=Weten

JAARREKENING 2025

KOSTEN	BEGROTING 2025	REALISATIE 2025
Meten		
Meetmiddelen		€ 19.035
Analyses meten (ook met analyses voor leden/derden)		€ 41.113
- Waarvan € 18.021,66 'project continu meten'		€ 0
- Waarvan € 7.516,06 metingen voor particulieren/leden	€ 103.000	€ 0
- Waarvan € 15.575,42 'project zweefvlieg/Radboud'		€ 0
Inhuur ondersteuning Meten (50%)		€ 13.891
Donatie aan pesticideonderzoek slaapkamers		€ 500
Realisatie Meten totaal:		€ 74.539
Juridisch		
Inhuur Juridisch advies en ondersteuning		€ 23.958
Griffierechten	€ 40.000	€ 2.698
Proceskosten advocaatkosten reiskosten e.d		€ 3.804
Realisatie Juridisch totaal:		€ 30.460
PR		
Meet & Greet; Kenniscafé Westerbork		€ 2.978
Inhuur ondersteuning PR (50%)		€ 13.891
Promotie activiteiten (o.a. nieuwsbrieven)	€ 21.000	€ 3.945
Website Metenweten.nl		€ 587
Realisatie PR totaal:		€ 21.401
Interne kosten		
Kosten zaalhuur en consumpties ALV's		€ 1.216
Abonnementen		€ 685
Reis- en verblijfskosten	€ 6.000	€ 286
Mollie Payments (kosten)		€ 188
Triodos Bank rekening courant		€ 272
Realisatie Interne kosten totaal:		€ 2.647
Nieuwe projecten	€ 10.000	
totaal	€ 180.000	€ 129.046

OPBRENGSTEN	BEGROTING 2025	REALISATIE 2025
Particuliere donaties	€ 30.000	€ 62.175
Contributie (nieuwe) leden	€ 1.000	€ 2.325
Giften leden/derden voor uitgevoerde analyses	€ 3.000	€ 12.396
Giften van stichtingen	€ 10.000	€ 102.500
Terug ontvangen proceskosten		€ 7.938
Gerichte giften		€ 6.500
totaal	€ 44.000	€ 193.833

SAMENGEVAT	BEGROTING 2025	REALISATIE 2025
Kosten	€ 180.000	€ 129.046
Opbrengsten	€ 44.000	€ 193.833
Resultaat opbrengsten minus kosten 2025	- € 136.000	€ 64.787

BALANS per 1 januari 2025

ACTIVA		PASSIVA	
Triodos Bank rekening	€ 160.422	Vooruitontvangen bedragen Schone Sier	€ 30.206
		Vooruitontvangen bedragen Grasmonsters	€ 9.020
		Voorziening zweefvliegenproject	€ 6.290
		Eigen vermogen	€ 114.906
totaal activa	€ 160.422	totaal passiva	160.422

BALANS per 31 december 2025

ACTIVA		PASSIVA	
Triodos Bank rekening	€ 11.675	Voorziening Metingen aan oppervlaktewater	€ 25.000
Spaarrekening Triodos	€ 210.000	Voorziening 1 jaar meten Markerwadden	€ 5.000
Mollie account	€ 3.533	Eigen vermogen	€ 195.208
totaal activa	€ 225.208	totaal passiva	225.208

Tekst Frans Rooijers, Hein Bosch, Leo van Kampenhout
Eindredactie Trijnie Stoker
Vormgeving Merlijn Enserink - merlijn@enserink.nl
Foto omslag Jan van der Straaten (Saxifraga)
Website www.metenweten.nl
E-mail mail@metenweten.nl

METEN
WETEN